

Sygn. akt I C 54/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Różalska - Danilczuk

Protokolant: Sylwia Niżnik

po rozpoznaniu dnia 24 kwietnia 2014 roku w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA w Ł.

przeciwko (...)Publicznemu Szpitalowi (...)w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...)Publicznego Szpitala (...) w W.na rzecz powoda (...) SAw Ł.kwotę 70.027,78 zł (siedemdziesiąt tysięcy dwadzieścia siedem złotych i 78/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 września 2013r. do dnia zapłaty

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.510 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. I C 54/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 września 2013 r. powód (...) Spółka Akcyjnaz siedzibą w Ł.wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)Publicznego Szpitala (...)w W.kwoty 70.027,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że jego roszczenie wynika z zawartych przez niego z podmiotami trzecimi umów w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń oraz w zakresie zarządzania płynnością.

W dniu 24 września 2013 roku Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu (...)Publicznemu Szpitalowi (...)w W.aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 70.027,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 września 2013 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

Od wydanego nakazu pozwany wniósł sprzeciw, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i podniósł zarzut braku legitymacji procesowej powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 czerwca 2012 r.(...)Publiczny Szpital (...)w W.zawarł z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym (...)A. K., (...) Spółka Jawnaumowę na wykonywanie usługi prania wodnego, czyszczenia chemicznego oraz dezynfekcji tkanin (dowód: umowa nr (...)(dowód: umowa – k. 252-256).

W dniu 29 września 2010 r. (...) Publiczny Szpital (...) w W. zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę na sprzedaż i dostawę sprzętu medycznego (dowód: umowa nr (...))(dowód: umowa – k. 257-260).

W dniu 16 lipca 2012 r. (...) Publiczny Szpital (...) z siedzibą w W. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w S. umowę na dostawę leków (dowód: umowa nr (...))(dowód: umowa – k. 261-265).

W dniu 20 sierpnia 2012 r. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) A. K., (...) Spółka Jawna z siedzibą w S. zawarła z powodem umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń. Na mocy przedmiotowej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania pozwanego szpitala do górnej granicy określonej na kwotę 2.790.000 zł. Poręczenie obejmowało zobowiązania szpitala z tytułu należności głównych wraz odsetkami.

Zgodnie z zawartą umową powódka zobowiązała się po otrzymaniu zawiadomienia spółki o nieuiszczeniu przez szpital wymagalnego zobowiązania do spłaty poręczzonego długu (dowód: umowa gwarancji wraz z załącznikami i aneksami – k. 24 – 50).

Z uwagi na fakt, że pozwany nie regulował swoich zobowiązań, powódka w wykonaniu umowy spłaciła za pozwanego kwotę należności głównych wynikających z niezapłaconych faktur, powiększonych o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty w wysokości 31.464,19 zł z faktury VAT (...) oraz w wysokości 33.337,69 zł z faktury VAT (...). Zapłacone kwoty zostały pomniejszone o należną powódce prowizję (dowód: zestawienia faktur, zawiadomienia o poręczeniu, informacje o spłacie zobowiązań, potwierdzenie zapłaty, faktury VAT – k. 51 – 68).

W dniu 3 września 2012 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła z powodem umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń. Na mocy przedmiotowej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wskazanych w załączniku do umowy, w tym pozwanego szpitala do górnej granicy określonej na kwotę 15.100.000 zł. Poręczenie obejmowało zobowiązania szpitala z tytułu należności głównych wraz odsetkami.

Zgodnie z zawartą umową powódka zobowiązała się po otrzymaniu zawiadomienia spółki o nieuiszczeniu przez szpital wymagalnego zobowiązania do spłaty poręczzonego długu (dowód: umowa gwarancji wraz z załącznikami i aneksami – k. 69 – 107).

Z uwagi na fakt, że pozwany nie regulował swoich zobowiązań, powódka w wykonaniu umowy spłaciła za pozwanego kwotę należności głównych wynikających z niezapłaconych faktur, powiększonych o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty w wysokości 6.471,20 zł z faktur VAT (...), (...)i (...) oraz w wysokości 2.280 zł z faktury (...). Zapłacone kwoty zostały pomniejszone o należną powódce prowizję (dowód: zestawienia faktur, zawiadomienia o poręczeniu, informacje o spłacie zobowiązań, potwierdzenie zapłaty, faktury VAT – k. 108 – 139).

W dniu 29 czerwca 2012 r. (...) S.A. z siedzibą w S. zawarła z powodem umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń. Na mocy przedmiotowej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wskazanych w załączniku do umowy, w tym pozwanego szpitala do górnej granicy określonej na kwotę 31.019.000 zł. Poręczenie obejmowało zobowiązania szpitala z tytułu należności głównych wraz odsetkami.

Zgodnie z zawartą umową powódka zobowiązała się po otrzymaniu zawiadomienia spółki o nieuiszczeniu przez szpital wymagalnego zobowiązania do spłaty poręczzonego długu (dowód: umowa gwarancji wraz z załącznikami i aneksami – k. 140 – 204).

Z uwagi na fakt, że pozwany nie regulował swoich zobowiązań, powódka w wykonaniu umowy spłaciła za pozwanego kwotę należności głównych wynikających z niezapłaconych faktur, powiększonych o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty w wysokości 1.644,23 zł z faktur VAT nr (...), (...), (...) oraz w wysokości 330,23

zł z faktury (...). Zapłacone kwoty zostały pomniejszone o należną powódce prowizję (dowód: zestawienia faktur, zawiadomienia o poręczeniu, informacje o spłacie zobowiązań, potwierdzenie zapłaty, faktury VAT – k. 205-228).

Pismem z dnia 6 marca 2013 r. powódka wezwała pozwanego szpitala do zapłaty kwoty 130.489,48 zł (dowód: pismo wraz z dowodem nadania – k. 228 – 230).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu. Złożone do akt dokumenty pozwoliły na ustalenie niezbędnych okoliczności stanowiących podstawę do wydania wyroku.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu.

Głównym zarzutem podnoszonym przez stronę powodową był brak legitymacji procesowej powoda do wytoczenia powództwa. Jak twierdził pozwany umowy zawarte przez powoda z kontrahentami szpitala są nieważne, bowiem stanowią czynności pozorne zmierzające do obejścia prawa. Wskazywał, że w umowach zawieranych przez szpital ze swoimi kontrahentami znajdowały się zapisy o tym, że kontrahent szpitala nie może przenieść wierzytelności przysługującej mu z zawartej umowy na stronę trzecią bez zgody szpitala, a nadto, że obowiązujące przepisy nie pozwalają na dokonanie przelewu wierzytelności w stosunku do Szpitala.

Stwierdzić należało, że pozwany nie wykazał by umowy zawierane przez powoda były umowami pozornymi. Pozwany nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dowodów, które pozwoliłyby na uwzględnienie jego zarzutu. Złożone do akt sprawy dokumenty pozwalają przyjąć, że zawierane umowy wykonywane były zarówno z ich literalnym brzmieniem jak i intencjami stron. Zgodnie z dyspozycją art. 353¹ kc strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Nie ulega zatem wątpliwości, iż strony mogą w ramach swobodnego wyboru przyjąć jakąkolwiek modyfikację określonego typu umowy uregulowanej normatywnie, zawrzeć umowę nazwaną, ale z jednoczesnym wprowadzeniem do niej pewnych odmienności polegających na uzupełnieniu unormowania ustawowego różnego rodzaju klauzulami, zastrzeżeniami dodatkowymi, albo na umieszczeniu w umowie uzgodnień, które bądź uregulują niektóre zagadnienia inaczej niż ustawa, bądź wyłączają jedynie zastosowanie pewnych przepisów, czy też na zawarciu umowy nienazwanej, której treść ukształtują strony całkowicie według swego uznania.

Pozwany wskazywał również, na przepisy, które miały jego zdaniem uniemożliwiać zawieranie umów, których skutkiem było przeniesienie wierzytelności w stosunku do szpitala na rzecz innego podmiotu. Jak stanowi art. 54 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej (Dz.U.2013.217) czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Kolejny ustęp tego artykułu zastrzega, że czynność prawna dokonana z naruszeniem tej zasady jest nieważna.

Jak wynika z powyższego zmiana wierzyciela nie jest bezwzględnym skutkiem zawarcia umowy poręczenia lecz stanowi jedynie następstwo niezapłacenia długów przez dłużnika. Zmiana wierzyciela następuje bowiem dopiero po spłacie długu przez poręczyciela, to jest po dokonaniu czynności faktycznej w wykonaniu umowy poręczenia (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 6 grudnia 2012 r. I ACa 411/12).

Jak podkreśla się w orzecznictwie umowa poręczenia, jaką zawarł powód z kontrahentami pozwanego nie jest tożsama z umową przelewu wierzytelności i jako taka nie jest sprzeczna z powołanymi wyżej przepisami ustawy o ustawą o działalności leczniczej (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 stycznia 2013 r. V ACa 667/12, LEX nr 1286526; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 października 2013 r. I ACa 352/13, Lex nr 1394227).

Mając na uwadze powyższe przyjąć należało, że powód, zgodnie z art. 518 § 1 pkt 1 kc, w związku z zaplaceniem długu pozwanego szpitala, stał się jego wierzycielem. Wraz z wierzytelnością na powoda przeszła też wierzytelność w zakresie odsetek. Pozwany każdorazowo był powiadomiony o spłacie jego długu i wzywany do zapłaty kwot wynikających z faktur na rzecz powoda.

Pozwany, oprócz zarzutu braku legitymacji powoda, wskazywał też, że jego wierzytelność w stosunku do kontrahentów wynosi łącznie 67.852,57 zł, a ponadto że dokonał zapłaty na rachunek (...) S.A. kwoty 1.994,00 zł tytułem zapłaty za faktury VAT nr (...), (...), (...), (...).

Jeśli chodzi o fakt zaplacenienia na rachunek (...) S.A. kwoty wynikającej z przywołanych faktur VAT, to stwierdzić należy, że powód spłacił to zobowiązanie w wykonaniu umowy poręczenia w dniu 20 grudnia 2012 r. o czym pozwany został poinformowany. W związku z powyższym od dnia spłaty należności to powód stał się wierzycielem w stosunku do powoda i to na jego rachunek powinna być dokonana zapłata. Pozwany może żądać jedynie od swojego kontrahenta zwrotu wpłaconej sumy jako świadczenia nienależnego na podstawie odrębnych przepisów, nie może natomiast powoływać się na fakt zapłaty w stosunku do powoda.

Pozwany podnosił również fakt trudnej sytuacji majątkowej szpitala. Sąd nie znalazł podstaw do rozłożenia zasądanego świadczenia na raty oraz do nieobciążania pozwanego kosztami procesu. Trudna sytuacja finansowa pozwanego nie jest zdarzeniem nagłym i nieprzewidzianym a sam fakt braku środków na bieżącą spłatę zaciągniętych zobowiązań nie może stanowić samoistnej przesłanki do rozłożenia zasądanego roszczenia na raty oraz odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Mając powyższe na uwadze uznać należało, że powództwo było zasadne w całości.

O odsetkach należnych powodowi od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 482 § 1 kc od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W punkcie II wyroku orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, uznając że powód wygrał sprawę w całości oraz na podstawie art. 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.